

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Asiaticae Historiae Societatis Iesv Pars ...

Libris Quatuor Comprehensa: Vbi praeter res gestas à Patribus Societatis Iesv in conversione Sinarum, Cocincinae, & Tunchini Regnorum nihil omittitur eorum, quae possunt liberali placere Lectorum curiositati

Bartoli, Daniello

Lvgdvni, 1670

6. Domus nostrae absolvitur fabrica.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10757

parcijs amicorum primariis & Litteratorum diuidebat, post ita largi-
 ter vt nostri orbis notitia porrigeretur in omnes Sinas, cum ingenti
 opinione externorum qui comprehendissent illum tabulis certa ratione
 arteque descriptis; ex quo Litteratorum summus ardor videndi homi-
 nes prodigiosi ingenij, à quibus antea quasi monstis naturæ abhorre-
 bant. His tam lætis Ricciæ ærumnis accessit Ruggerij reditus; serus qui-
 dem, sed minime inanis, naui enim Iaponici commercij Macaum ap-
 pulla, de mercatorum communi æratio, & priuata quorundam pieta-
 te, subsidium retulit quo exsolutis nominibus, perfectæ est & necessa-
 riis instructa ædium fabrica, quæ cum prospectu in subiectam amnem,
 & semoram planorum & collium scenam essent peramena, ventitabat
 ad eas Lincitanus comitantibus Mandarinis, vt cum nostris prandendo,
 grata illa camporum specie fruenterur, & inuisorum organorum quæ
 eximia Ricciæ Mathesis augebat quotidie, donabaturque illos sub disces-
 sum solarij horarum indicibus, & aliis apud nos triualibus, illic ad-
 mitandis, maximè cum horas tunc primum discerent, ductis ab vno in
 alium tropicum lineis oportuisse sic diuidi ob situm vrbs Sciaochini,
 solisque diurnum & annum cursum; quorum boni illi tam magnificè
 Literati, rudes cum essent, omnia mirabantur. Cabralis inter hæc Ma-
 cai qui præerat, certiozem facturus Valignanum de necessariis ad pro-
 mouendam missionem, per se illam inspicere optauit, & Lincitani mun-
 nitus comiteatu, Sciaochinum venit principio Nouemb. an. 1584. vbi à
 primariis, ipsoque Lincitano, in gratiam Ricciæ, insperato honore affe-
 ctus est; à nostris verò duorum baptismate quos nouo in templo eius
 manu tingendos ei obtulere: eorum alter è Fochiensis Prouincia, con-
 ditione Literatus, gradu Suzaius, seu Baccalaureus; Patrum sermo-
 nibus, (quos Mandarinorum characterem, & linguam docebat) erro-
 rem dedoctus, & Catechismi nostri, cuius diu expolierat dictionem, ra-
 tionibus peruisctus, alter è familia Qin, Nico dictus præstantis ingenij
 iuuenis, indolis haud paulo melioris, hic Ruggerio iam inde perami-
 cus ex quo primum fuerat Sciaochini, & quod ei vicinus habitaret soli-
 tus de Deo, percontari multa familiariter, prope euaserat Christianus;
 sed redactò in ordinem Prorege, Ruggerius exulans, sacrum
 ei altare seruandum credidit, & nouo deinde cum Prorege redux
 ad eundem per dies aliquot diuertit. En autem illic suum altare
 cernit in aula reuerenter locatum; imaginis quæ carebat vice, tabu-
 lam desuper, eleganti circum pictura illusam, medio Epigrammate
 grandibus duobus characteribus inscripto *DOMINO COELI*. Octo
 demum coram ardentes Lucernas; & consueuerat optimus adolescens
 illic stans per diem horis Deum prostratus venerari, cuius sibi no-
 men, & naturam magnus Occidentis Pater manifestauerat. Suzaius
 Pauli appellationem, Ioannis alter in nominalibus accepit; consulto
 palam nec sine concursu, & pompa loti sunt, vt in duobus pericu-
 lum fieret quos motus in posterum facturi essent in Sinensium animis

6.
 Domus no-
 stræ absolui-
 tur fabrica.

Externi, si plures sibi legis suæ sequaces adiungerent: sed Deo placuit ut præter festas gratulationes nihil inde sequeretur. Paulus viui Patrum domestico alluetus, sensit mox à Deo ad Euangelij præconium se vocari, cumque illi parentibus & consanguineis nihil esset antiquius, ad eos profectus est, boni quo ipse fruebatur desiderio inflammandos. Riccius ex frequenti, ad audiendum cœtu, quotidie aliquos ad Christum adducebat, sed maturè ac lentè præparabat ad sacrum fontem, superficiali voluntate minimè contentus, quod in gente tam cauta, tam timida, tam inimica publicæ nouitatis, oporteret omnes qui se profiterentur Christianos ea virtute, & innocentia viuere, ut legis quam erant amplexi sanctitatem, quantumvis suspectæ persuaderent re ipsa dignam esse quæ propagaretur toto imperio: Aiebat Riccius post annos viginti sex, & partum in aula Pechinensi magnum nomen, terri se, & exhortescere cum sibi Sinensium oculis satisfaciendum cogiraret, linceis, criticis, offensionis cuiuslibet delicatissimæ obnoxius, præclara quæuis, & grandia, hoc tantum si forent extranea despere solitis, & fraudem in iis occultam suspicari, quare omnes quidem baptismi cupidos amplectebatur peramanter, instituebaturque sollicitè; non tamen prius sacris abluebat, quam tutò illis tunc, & in posterum fidei Christianæ fama, & sanctitas committi posse videretur, cautione hac, quadraginta, paucis mensibus expiauit. Vbi verò Sinarum ostia tenebrosa, & portas ferreas Euangelio laxatas audiuit India, & Europa, ingens longè latèque, priuatim & publicè gratulatio & adplausus. Lætus felicissimo nuntio Sixtus V. Societari Iubileum indulxit, eidem Præpositus Aquauia stimulos subdidit ad tantam animarum prædam; delectus habiti operationum qui ad illam quamprimum virtute, ac literis elaborarentur. Multos in partem egregij operis exciuit præ propea pietas, religiosos viros Ordinum diuersorum ex Europa, ex Indis Occidentalibus, ex Molucis, quorum hic magnos animos satis sit obiter meminisse, ij enim contra quàm certo confidebant, nec pedem in Sinas, nedum Christi prædicationem, mittere permitti, tentata in cassum maria, coacti sunt illicò remetiri; quo etiam pertinet eorum attonita, vtròque suscepta offensio, qui suis è cellulis, morositatem inculabant Ricciij & Ruggerij nimis multa circumspicientem, volebantque illos se dare in publicum, terre, minari, vociferari barbaris inferorum ignes, vno Christi sanguine, & vitali lauacro extinguendos, qui tam nobiles spiritus & tantæ audaciæ caritatis quò tandem euaserit, quinquaginta quatuor abhinc annis non sine dolore videbimus, nempe in illorum, nostraque cum illis exilia in Prouincia Fochienſi, & conuersiones Ethnicorum quos P. Iulius Aleminus nongentos quot annis Christo adiungebat, ad centenos deinceps minimè peruenisse. Quod verò cunctando, & per lentas moras, annorum complurium gradusque suspensos tandem confectum est, ut nunc Euangelium in Sinas inducere liceat, id omne foret ab initio dissectum, & perditum, & Euangelio, regni fores obstinatius occlusæ, si primi illi

8
Riccius Si-
nensib. con-
cionatur. 40.
baptizat.

9
Quàm lentè
eum Sin. ac-
gendum illi
fuit; quanto
damno alij
festinarent.